

## SPRAWOZDANIE Z DZIAŁALNOŚCI POL. TOWARZYSTWA GEOLOGICZNEGO W R. ADMIN. 1955/56

*Compte Rendu des Travaux de la Société Géologique de Pologne  
en 1955/1956*

### 1. Sprawozdanie z działalności Zarządu Głównego

W okresie sprawozdawczym obejmującym czas od dnia 3. VI. 1955 do dnia 24. VI. 1956 odbyło się 6 posiedzeń Zarządu Głównego PTG. Ilość członków Towarzystwa wzrosła w tym okresie o 70 osób, tak że stan członków z końcem czerwca 1956 wynosi 675 członków zwyczajnych i 9 honorowych (krajowych i zagranicznych). Sekretariat Towarzystwa, zatrudniający jedną siłę stałą, załatwił w tym okresie 634 pisma i rozesłał około 4000 komunikatów i zawiadomień.

W czasie od początku czerwca 1955 do końca czerwca 1956 PTG wydało następujące pozycje: *Rocznik PTG*, tom XXIII (1953) w całości bez podziału na zeszyty, zeszyty 1, 2 — 3 tomu XXIV (1954) łącznie 56,76 ark. wyd. oraz tom lubelski *Regionalnej Geologii Polski* w obj. 15 ark. wyd.

Poza tym złożono w Państwowym Wydawnictwie Naukowym w Krakowie do realizacji zesz. 4 t. XXIV (1954) i zesz. 1, 2, 3 tomu XXV (1955) *Rocznika*, zeszyt 4 tomu XXV znajduje się w przygotowaniu. Oddano również do realizacji PWN pierwszy zeszyt tomu III *Sudety, Regionalnej Geologii Polski*. W sprawie wydawania *Regionalnej Geologii Polski* Zarząd Główny Pol. Tow. Geologicznego ma trudności z tomem Śląsko-krakowskim i Świętokrzyskim, ponieważ niektórzy autorzy nie wywiązali się z podjętych zobowiązań, i wobec tego zarząd będzie musiał zwrócić się do innych osób.

W związku z ustąpieniem prof. M. Książkiewicza ze stanowiska redaktora naczelnego *Rocznika* i doc. S. Dzułyńskiego ze stanowiska sekretarza redakcji Walny Zjazd złożył podziękowanie wymienionym za ich dotychczasową pracę. Prof. Książkiewicz pozostał nadal naczelnym redaktorem *Regionalnej Geologii Polski*, a doc. Dzułyński sekretarzem.

Redakcję *Rocznika* począwszy od XXV tomu objęli prof. Fr. Bieda jako redaktor naczelny i mgr St. Gerach jako sekretarz redakcji.

Księgozbiór biblioteki Towarzystwa, zatrudniający 1 siłę stałą i 1 pomocniczą (katalog rzeczowy) wynosił w dniu 31 maja br. 4696 tomów a raczej roczników czasopism i 1578 tomów wydawnictw zwartych (książki, odbitki, broszury). Wymiana wydawnictw prowadzona jest z 320 instytucjami naukowymi w kraju i za granicą. W ramach wymiany wysłano 687 zeszytów *Rocznika*, 172 egz. *Regionalnej Geologii Polski* i 16 egz.

Mięczaków W. Friedberga. Oprawiono 258 książek. Z biblioteki korzystały 173 osoby.

Sprawozdanie Głównej Komisji Rewizyjnej Polskiego Tow. Geologicznego odczytała przewodnicząca Komisji doc. K. Skoczyła-Ciszewska: Główna Komisja Rewizyjna Polskiego Towarzystwa Geologicznego przeprowadziła kontrolę rachunków i dowodów kasowych stwierdzając ich zgodność z główną księgą rachunkową oraz księgą pomocniczą. Komisja stwierdza ponadto bardzo przejrzyste prowadzenie rachunkowości. Zgodnie z zamknięciem rachunkowym na dzień 31 maja 1956 r. saldo wynosi kwotę zł 114 806,92.

**Zestawienie kasowe z roku 1955/56**  
od dnia 15. V. 1955 do dn. 31. V. 1956

**Dochody:**

|                              |            |
|------------------------------|------------|
| 1. Saldo z r. 1954/55 . . .  | 79 039,16  |
| 2. Subwencje PAN . . .       | 169 000,—  |
| 3. Wkładki członków . . .    | 28 496,—   |
| 4. Sprzedaż wydawnictw . . . | 4 350,55   |
| 5. Sumy przechodnie . . .    | 3 000,—    |
| Obrót ogólny . . .           | 283 885,71 |

**Wydatki:**

|                                                                                      |            |
|--------------------------------------------------------------------------------------|------------|
| 1. Wydatki związane z wydawnictwami:<br>Honorarium spadkobierców W. Friedberga . . . | 37 124,—   |
| 2. Płace personelu i ubezpieczenia . . .                                             | 49 747,48  |
| 3. Inne wynagrodzenia . . .                                                          | 7 178,75   |
| 4. Podróże służbowe . . .                                                            | 5 576,45   |
| 5. Sekretariat . . .                                                                 | 5 926,53   |
| 6. Biblioteka . . .                                                                  | 12 794,95  |
| 7. Zakup wydawnictw własnych:<br>a) na wymianę . . .                                 | 17 278,80  |
| b) dla członków . . .                                                                | 24 761,52  |
| 8. Wstępne wydatki na Zjazd 1956 r. . .                                              | 3 979,—    |
| 9. Inne wydatki (ogłoszenia itp.) . . .                                              | 4 711,31   |
| 10. Saldo na dzień 31. V. 1956 . . .                                                 | 114 806,92 |
| Obrót ogólny . . .                                                                   | 283 885,71 |

Powyższe sprawozdanie kasowe nie obejmuje wydatków na Zjazd w Szczecinie w r. 1955, gdyż wydatki te nie zostały pokryte z budżetu PTG, została na nie przyznana osobna akredytywa Polskiej Akademii Nauk.

**2. Sprawozdanie Oddziału Krakowskiego PTG**  
z okresu od dnia 3. VI. 1955 — 24. VI. 1956 r.

W dniu 21 maja 1956 r. odbyło się zebranie członków Oddziału Krakowskiego PTG, na którym wybrano delegatów na Walny Zjazd Delegatów w Lublinie.

W okresie sprawozdawczym Oddział Krakowski zorganizował 23 posiedzenia naukowe, w tym kolokwium sedymentologiczne wspólnie z Pracownią Geologiczno-stratygraficzną PAN w Krakowie. W czasie tych posiedzeń wygłoszono następujące referaty naukowe:

16 września 1955 — prof. dr M. Turnau-Morawska, „Petrografia w ZSRR”;

17 października 1955 — mgr F. Mitura, „Stratygrafia kredy południowo-zachodniego obrzeżenia Gór Świętokrzyskich”;

7 listopada 1955 — prof. dr A. Tokarski, „Karpacka struktura trzypiętrowa”;

14 listopada 1955 — mgr inż. A. Kleczkowski, „Historia rozwoju geologii inżynierskiej”;

21 listopada 1955 — dr E. Panow, „Tektonika kredy podlaskiej”;

28 listopada 1955 — mgr inż. K. Birkenmajer i doc. T. Wieser, „Tufity w warstwach pstrych (dan-paleocen) osłony skałkowej Pienin”;

5 grudnia 1955 — prof. L. Sawicki, „Warunki stratygraficzne interglacjału w Ściejowicach”;

12 grudnia 1955 — kand. nauk Z. Kielań, „O stanie paleontologii radzieckiej (wrażenia z podróży do ZSRR)”;

19 grudnia 1955 — mgr St. Bukowy, „Uwagi o sedymentacji ilów babickich w Karpatach”;

9 stycznia 1956 — mgr R. Gradziński, „Uwagi o sedymentacji miocenu w rejonie Proszowic”;

16 stycznia 1956 — dr Zb. Kirchner, „Mikrofaunistyczna korelacja warstw miocenu przedgórza Karpat środkowych”;

23 stycznia 1956 — dr S. Dybová (ČSR) i mgr inż. A. Jachowicz, „Próba ustalenia stratygrafii górnośląskiego karbonu produktywnego na podstawie mikrospor”;

13 lutego 1956 — mgr S. Alexandrowicz, „Studia nad stratygrafią miocenu okolic Krakowa”;

27 lutego 1956 — Kolokwium na temat „Sedymentacja fliszu karpackiego”;

referaty wygłosili:

mgr A. Radomski, „Uwagi o sedymentacji fliszu podhalańskiego”;

mgr S. Bukowy, „Sedymentacja warstw egzotycznych babickich w Karpatach przemyskich”;

mgr J. Łoziński, „Porównanie zespołów minerałów ciężkich fliszu podhalańskiego, aalenu fliszowego w pasie skałkowym i egzotycznej jury Bachowic”;

mgr inż. K. Birkenmajer, „Uwagi o sedymentacji aalenu fliszowego i warstw jarmuckich pasa skałkowego”;

5 marca 1956 — prof. dr J. Oberc, „Zmiany kierunków nacisków górotwórczych w strefie granicznej Sudetów wschodnich i zachodnich”;

12 marca 1956 — dr inż. A. Trembecki, „Porównanie niektórych złóż gipsu nadnidziańskich i przykarpackich”;

19 marca 1956 — doc. mgr inż. Zb. Obuchowicz, „Zarys budowy geologicznej przedgórza Karpat środkowych”;

26 marca 1956 — mgr W. Narębski, „Mineralogia i geochemia syderytów fliszu karpackiego”;

9 kwietnia 1956 — mgr S. Czarniecki, „Nowe dane o budowie utworów karbońskich rejonu Zalas i Frywałdu koło Krakowa”;

16 kwietnia 1956 — mgr W. Nowak, „Brzeg karpacki na obszarze arkusza Bielsko”;

16 kwietnia 1956 — mgr A. Śl ą c z k a, „Stratygrafia serii śląskiej na południe od Baligrodu”;

30 kwietnia 1956 — doc. dr T. W i e s e r, „Budowa geologiczna i bogactwa mineralne Bułgarskiej Republiki Ludowej”;

21 maja 1956 — prof. dr Wł. P o ż a r y s k i, „Zagadnienia stratygrafii kredy niżowej”.

Poza tym staraniem oddziału krakowskiego odbyły się w maju i czerwcu 1956 r. 2 cykle odczytów popularnonaukowych wygłoszonych jeden w Krakowie, drugi w Kielcach.

Referenci i tytuły odczytów:

Mgr R. G r a d z i ń s k i, „Jak badamy jaskinie”;

R. U n r u g, „Jak powstają złoża kruszców”;

Mgr. A. R a d o m s k i, „Geologiczne badania głębin oceanów”;

Dr J. M a ł e c k i, „Udział świata organicznego w budowie skurupy ziemskiej”;

Mgr E. Ł u c z k o w s k a, „Osady morskie pod mikroskopem”.

### 3. Sprawozdanie z działalności Oddziału Warszawskiego PTG za czas od 25 maja 1955 do 30 maja 1956

W ciągu ostatniego roku w składzie osobowym Zarządu Oddziału Warszawskiego PTG nastąpiła zmiana na stanowisku sekretarza Zarządu, na miejsce mgra K. Bitnera, który zrezygnował z sekretarstwa, dokooptowano mgra J. Kopika.

W okresie objętym sprawozdaniem odbyło się 8 posiedzeń Zarządu. Przybyło w tym czasie 39 nowych członków. Sekretariat Oddziału otrzymał 51 pism, a wysłał 92 pisma i 300 zawiadomień i komunikatów.

W zakresie działalności naukowej Oddziału zorganizowano 11 posiedzeń naukowych z następującymi referatami:

25 maja 1955 — prof. dr W. G o e t e l, „Osiągnięcia geologii polskiej w 10-leciu Polski Ludowej”;

26 października 1955 — prof. L. S a w i c k i, „Warunki stratygraficzne interglacjału w Ściejowicach koło Krakowa”;

16 listopada 1955 — prof. dr R. K r a j e w s k i, „O stopniu wiarygodności zasobów i gęstości sieci rozpoznawczej przy badaniu złóż”;

14 grudnia 1955 — mgr Z b. K o t a ń s k i, „O triasie wierchowym Tatr”;

25 stycznia 1956 — mgr G. B i e r n a ł i mgr J. K u l c z y c k i, „Wrażenia z podróży do NRD”;

8 lutego 1956 — mgr K. W u t t k e, „Dwa przekroje przez utwory czwartorzędu okolic Rawy Mazowieckiej i Skierniewic”;

22 lutego 1956 — doc. inż. Wł. B o b r o w s k i, „Zadania geologicznej służby terenowej”;

28 marca 1956 — prof. dr J. S a m s o n o w i c z, „Kambr w Polsce”;

18 kwietnia 1956 — kand. nauk K. Ł y d k a, „Petrografia i sedymentacja kulmu południowo-zachodniej części Górnego Śląska”;

16 maja 1956 — prof. L. Sawicki, „Warunki geologiczne stanowiska paleolitu górnego Antoniów Mały (pow. Starachowice)”;

30 maja 1956 — doc. B. Winid, „Stan zdjęć geologicznych w południowo-wschodniej Azji”.

Ponadto prócz referatów na posiedzeniach naukowych zostały podane komunikaty naukowe:

14 grudnia 1955 — mgr J. Lefeld, „Krynoidy triasu wierchowego fałdu Giewontu (ilustrowany przezroczami)”;

8 lutego 1956 — Z. Stopiński, „Badania utworów czwartorzędowych metodami elektrooporowymi”;

16 maja 1956 — prof. dr. St. Krajewski, „O stanowisku występowania fauny w warstwach krośnieńskich okolic Bukowca (ilustrowany okazami)”.

W ramach akcji popularyzatorskiej Oddział Warszawski PTG zorganizował cykl wykładów popularnonaukowych pt. „Geologia Polski” składający się z 10 odczytów:

9 listopada 1955 — prof. dr. St. Krajewski, „Wstęp do geologii Polski”;

23 listopada 1955 — prof. dr. E. Passendorfer, „Tatry i Pieńiny (z filmem „Jak powstały Tatry”)”;

7 grudnia 1955 — prof. dr. H. Świdziński, „Karpaty”;

18 stycznia 1956 — prof. dr. K. Smulikowski, „Sudety”;

1 lutego 1956 — mgr K. Pawłowska, „Góry Świętokrzyskie”;

15 lutego 1956 — doc. dr. S. Siedlecki, „Górnośląskie Zagłębie Węglowe i Jura Krakowsko-częstochowska”;

7 marca 1956 — prof. L. Sawicki, „Jaskinie Jury Krakowsko-częstochowskiej”;

21 marca 1956 — prof. dr. B. Krygowski, „Kraina Wielkich Dolin”;

11 kwietnia 1956 — doc. mgr K. Guzik, „Geologia Warszawy”;

25 kwietnia 1956 — prof. dr. Z. Pazdro, „Pojezierze i Bałtyk”.

Zarząd Oddziału Warszawskiego nawiązał współpracę naukową z Polskim Towarzystwem Geograficznym, w ramach której 8 członków Oddziału Warszawskiego Pol. Tow. Geologicznego ma wziąć udział w wycieczce geomorfologicznej zorganizowanej przez Pol. Tow. Geograficzne.

Z inicjatywy prof. A. A. Bogdanowa z Uniwersytetu Moskiewskiego odbyła się w siedzibie Oddziału konferencja dotycząca współpracy naukowej geologów polskich i radzieckich.

#### 4. Sprawozdanie z działalności Oddziału Wrocławskiego PTG z okresu 1955/56

W okresie sprawozdawczym odbyły się 2 posiedzenia Zarządu Oddziału Wrocławskiego. Ilość członków Oddziału wzrosła o 8 osób. Sekretariat wysłał 62 pisma i około 650 zaproszeń i komunikatów, otrzymał zaś 52 pisma.

W czasie od października 1955 do maja 1956 odbyło się 13 posiedzeń naukowych z następującymi referatami:

15 października 1955 — prof. dr Cz. Pachucki, „Zagadnienie złodowceń na terenie europejskiej części ZSRR”;

27 października 1955 — mgr W. Grocholski, „Zagadnienie wierceń geologiczno-poszukiwawczych”;

8 grudnia 1955 — mgr K. Dziedzic, „Niektóre zagadnienia spągowca w niecce śródsudeckiej”;

15 grudnia 1955 — prof. dr H. Świdziński, „Z zagadnień sedymentacji fliszu karpackiego”;

8 marca 1956 — mgr K. Dziedzic, „Sekuencja eruptywów we wschodniej części niecki śródsudeckiej”;

15 marca 1956 — mgr J. Gierwielaniec i mgr J. Hubicki, „Promieniotwórcze metody badań geofizycznych w okolicy Kudowy i ich interpretacja w świetle zjawisk geologicznych”;

22 marca 1956 — prof. dr S. Wdowiarski, „Występowanie złóż naftowych w Polsce”;

5 kwietnia 1956 — dr inż. A. Trembecki, „Porównanie gipsów nadnidziańskich ze złożami gipsów przykarpackich”;

12 kwietnia 1956 — prof. dr J. Oberc, „Kierunki nacisków górotwórczych w ewolucji tektonicznej Sudetów środkowych i wschodnich”;

19 kwietnia 1956 — mgr inż. J. Kuźniar, „Badanie geologiczne i tektoniczne północnej części pasma Krowianek”;

3 maja 1956 — prof. dr H. Teisseyre, „Diastrofizm i sedymentacja na przykładzie Sudetów”;

10 maja 1956 — doc. dr inż. Z. Obuchowicz, „Zarys budowy przedgórza Karpat środkowych”;

17 maja 1956 — mgr H. Dziedzic, „Melafiry okolic Swierków w świetle badań petrograficznych”.

W czasie od 22 maja do 7 czerwca 1956 r. zorganizowano w Oddziale Wrocławskim cykl odczytów popularnonaukowych pt. „Surowce mineralne” obejmujący następujące odczyty:

22 maja 1956 — prof. dr K. Maślankiewicz, „Jerzy Agricola, ojciec mineralogii i górnictwa”;

24 maja 1956 — prof. dr inż. J. Zwierzycki, „Współpraca geologa i górnika w kopalni”;

29 maja 1956 — mgr A. Majerowicz, „Najważniejsze surowce mineralne i ich powstawanie w przyrodzie: a) rudy metali”;

30 maja 1956 — mgr. B. Bereś, „Najważniejsze surowce mineralne i ich powstawanie w przyrodzie: b) surowce niemetaliczne”;

5 czerwca 1956 — mgr E. Głowacki, „Najważniejsze surowce skalne i ich zastosowanie”;

7 czerwca 1956 — dr M. Różycki, „Woda — ważny surowiec mineralny”.